

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ПРОФЕСІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ
ОБЛІКОВО-КОНТРОЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН»

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ ХІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ «ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ»

м. Харків, 24 жовтня 2025 р.

Дніпро
"Середняк Т.К"
2025

УДК 316.05

Л 93

*Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету
залізничного транспорту (протокол № 10 від 20.10.2025 р.)*

Головні редактори:

Андрющенко В. П. – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, аcadемік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Панченко С. В. – доктор технічних наук, професор, аcadемік Транспортної академії України, в. о. ректора Українського державного університету залізничного транспорту

Редакційна колегія:

Абашнік В. О. – д-р. філос. наук, професор

Вельш Вольфганг - габілітований доктор філософії, професор

Каграманян А. О. – канд. техн. наук, доцент

Панченко В. В. – д-р. техн. наук, доцент

Євсєєва О. О. – д-р. економ. наук, доцент

Толстов І. В. – канд. філос. наук, доцент

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. 24 жовтня 2025 р. / відп. за випуск І. В. Толстов. – Дніпро: Середняк Т.К, 2025 – 238 с.

KARIN JOHANSEN TOVE,
Vision Care Specialist at Specsavers
Stavanger, Norway,
DANILIAN VADYM, PhD in Philosophy, Associate Professor
Johannes Læringssenter
Stavanger, Norway

TRANSFORMATION OF CONCEPTIONS ABOUT THE ROLE OF WOMEN IN NORWEGIAN SOCIETY: FROM FEMINIST MOVEMENTS TO MODERN GENDER EQUALITY POLICY

Throughout the twentieth century, Norwegian society underwent a profound transformation—from a patriarchal model of family and social order to a modern welfare-oriented system in which women's participation in political, economic, and cultural life became an integral part of national identity. Contemporary Norway is considered one of the leading countries where gender equality is not merely declared in principles and legislation but has been effectively implemented in practice. As noted by researchers, the Scandinavian countries (including Norway) take pride in being welfare states and global leaders in promoting equality, including gender equality.

This raises an important question: what factors contributed to such a rapid transformation of perceptions of women's roles in public life—their rights, duties, work, and position in both family and society—and to the formation of a new system of social values in which gender equality holds a central place?

The first feminist movements in Norway emerged in the late 19th century, when activists fought for political rights. One of the leading figures was Gina Krog, the founder of the Norwegian Association for Women's Rights (Norsk Kvinnesaksforening), thanks to whom Norway became one of the first countries in the world to grant women full voting rights in 1913.

In the 20th century, the feminist movement gradually shifted from the struggle for legal equality to social feminism, emphasizing the need for changes in cultural values and family relations. The formation of a value system in any society is a complex process influenced by numerous factors, including the content of school and university education, the development trends of science and culture, and the political, economic, and social orientations of society.

A distinctive feature of the Norwegian approach to implementing equality, particularly gender equality, was the integration of feminist ideas into state policy. Since the 1970s, Norwegian politics has adopted the principle of «gender

mainstreaming» - the consideration of gender perspectives in all areas of social life. In Norwegian society, a woman is seen not only as a participant in the labor market but also as a bearer of moral capital and social solidarity. A well-developed system of social support, paid parental leave, equal distribution of parental responsibilities, and state assistance for childcare have shaped a new philosophy of welfare based on the idea of shared responsibility for the well-being of others.

One of the key figures in the philosophical understanding of gender in the 20th century-both within Norway and in global intellectual discourse-was Toril Moi, a renowned Norwegian philosopher and literary theorist. Her major works include *Sexual/Textual Politics* (1985), *What Is a Woman? And Other Essays* (1999), and *Simone de Beauvoir: The Making of an Intellectual Woman* (2008).

Toril Moi sought to overcome the traditional perception of feminism as a «battle of the sexes» - the attempt either to prove the sameness or the difference between women and men. She opposed both the liberal feminist agenda of granting women access to «male» domains and the radical feminist notion of a unique, «female essence». Instead, Moi advocated the view that a woman is a full-fledged individual, immersed in real-life situations and experiences, and an active subject of her own life-creation. In her philosophy, feminism becomes a philosophy of freedom, centered on self-knowledge and self-acceptance-understanding what it means to be a woman in modern society without denying one's corporeality or subjectivity.

Moi argues that gender is a form of human freedom expressed within social constraints-a way of articulating the self in a particular social context, continuously constructed through cultural values, family expectations, behavioral stereotypes, and personal experiences. Gender equality, therefore, does not mean copying masculine or feminine models of behavior but recognizing each person's right to be themselves-a unique individual with their own physicality, emotions, and way of thinking.

Gender equality is thus not the erasure of differences between the sexes but the creation of conditions in which difference does not lead to hierarchy. It affirms the equal value of diverse ways of being human-whether as a man or a woman. In this sense, feminism can be seen as a form of humanism that seeks to restore human dignity in all its dimensions.

Toril Moi's ideas significantly influenced the formation of Norway's modern gender policy, which combines social justice with respect for individual freedom, equality of opportunity with recognition of diversity, and women's political participation with the philosophy of «embodied humanism».

Largely thanks to Moi, 21st-century Norwegian feminism has acquired new characteristics. The emphasis has shifted from the struggle for formal rights to the ethical dimension of equality, emphasizing the quality of social relationships, mutual respect, and emotional well-being. The philosophical foundations of modern gender policy can be described as an «ethics of care», combining personal autonomy with collective responsibility. Moi effectively established the philosophical basis for Norway's ethics of care, where care is not weakness but a moral form of activity capable of transforming society, and equality means mutual respect, the freedom to be oneself, and moral responsibility for others.

The transformation of ideas about the role of women in Norwegian society has thus evolved from a mere struggle for political rights to the formation of a new philosophy of social equality. Today's Norwegian gender policy is grounded in the principles of care, reciprocity, and inclusivity, harmoniously uniting individual freedom and social responsibility. The Norwegian experience demonstrates that feminism can be not only a political doctrine but also a philosophy of the good life (det gode liv)-a vision of harmonious coexistence based on equality, solidarity, and humanism.

*КІМ К. В., канд. псих. наук, доцент,
МЕРКУЛОВ Д. В., здобувач вищої освіти,
Український державний університет залізничного транспорту,
м. Харків, Україна*

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В ГЛОБАЛЬНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

У сучасному світі міжнародна співпраця університетів стає одним із головних факторів розвитку вищої освіти та науки. Для України, яка переживає складний період війни та поступового повоєнного відновлення, інтеграція у глобальний освітній простір має стратегічне значення. Важливим прикладом такої інтеграції є діяльність Українського державного університету залізничного транспорту (УкрДУЗТ), який активно співпрацює з іноземними освітніми та науковими установами.

Університети України дедалі активніше розглядають міжнародні партнерства як головну складову власних стратегій розвитку. В умовах обмежених ресурсів і необхідності модернізації освітнього процесу співпраця з іноземними закладами дає змогу запроваджувати інноваційні освітні технології, адаптувати світові підходи і підвищувати якість